# VEM ALAPJAI

### I-DEAS MINTAFELADATOK

a BSc oktatáshoz

Baksa Attila

Miskolc

 $\boldsymbol{2007}$ 

## Bevezetés az I-DEAS használatába

### Áttekintés

Az I-DEAS olyan általános célú programrendszer, melyet a tervezési folyamat különböző fázisainak megkönnyítésére alkalmazhatunk. Minden egyes gépészeti folyamat más-más alrendszer betöltését és használatát igényli. A program például a következő alkalmazásokat nyújtja:

- Design: Modeller, Assembly, Drafting Setup
- Simulation: Boundary Conditions, Meshing, Model Solution
- Test: Time History, Histogram, Model Preparation, Signal Processing, Modal
- Manufacturing: Modeler, Generative Machining, Assembly Setup, GNC Setup

#### Főbb jellemzők

- A parametrikus modellezés. A tervezés során először egy vázlatot kell készíteni, mely nagy vonalakban hasonlít majd az elkészítendő darabhoz, és a méreteket ezután kell pontosan beállítani az igényeknek megfelelően. De természetesen a geometriai elemek pontos koordináták segítségével is megrajzolhatóak.
- *Tulajdonság alapú modellezés.* A bázis alak létrehozása után egyszerűen lehet definiálni kivágást, furatot, beszúrást, stb.
- *Párhuzamos alkatrész fejlesztés.* Az alkatrészek közös könyvtárakban helyezhetőek el, melyek a megfelelő tervezők által elérhetők, módosíthatók.

### A program elindítása

A program elindítható parancssorból, menüből vagy ikon segítségével. Előfordulhat az is hogy speciális jogok beállítsa is szükséges a szoftver megfelelő használatához. A gördülékeny használathoz elengedhetetlen a minnél jobb grafikai hardver megléte is, mely OpenGL támogatással rendelkezik.

A program indítása után egy dialógus ablak a következő információkat igényli:

- 1. *Projekt neve:* mely az adott munkát rendszerezi. Ezt ki is lehet választani a felkínált listából. Vagy behívható egy kiválasztó ablak, az ikon kiválasztásával.
- 2. *Model file:* a munka során létrehozott objektumhoz tartozó adatk itt tárolódnak el. Ezt segíti egy előhívható lista, mely a file megnyitásához, mentéséhez hasonló ablakot jelent, a megfelelő ikon kiválasztásával aktivizálható.
- 3. A használni kívánt *alkalmazás kiválasztása*: alapértelmezésként felkínálja a program az utoljára használtat, illetve a **Design** csomagot. Ez alatt található az adott alkalmazáson belüli feladat kiválasztására szolgáló legördülő listaablak.

Ha az I-DEAS-t parancssorból indítottuk el, akkor lehetőség van megadni opciókat is.

• -h az indításhoz használható opciók.

- -d device a grafikus drivert lehet vele megadni induláskor. Ha nem adjuk meg egy listát kínál fel amiből lehet választani.
- -g a legutóbb végzett munka folytatását teszi lehetővé.
- -1 language a használni kívánt nyelvet lehet megadni. Ha nem adjuk meg a nyelvet akkor az elérhető nyelvek listáját kapjuk.

### Használathoz szükséges alapok

#### Ablakok

- Rajzterület itt készül minden...
- Ikon (A, B, C mátrix) érdemes egy kicsit kisebbre venni
- Lista üzenetek, hibák jelzésére; ha nem használjuk sokszor el lehet rejteni, de hasznos dolog
- Prompt ide mindig nézni LÉNYEGES

### Egér

A program használatához a három gombos egér használata az ideális, ahogy ezt egy korszerű tervező szoftvertől elvárható. Minden gombnak saját funkciója van.

- Bal gomb parancskiválasztás, geometriai alakzatok kiválasztása a grafikus ablakban. A Shift gombbal együtt használva csoportos kijelölést tesz lehetővé. (ez pl. törlésnél, méretezésnél hasznos)
- Középső gomb ez az Enter vagy a Return billenytyűt helyettesíti. A parancs lezárására szolgál.
- Jobb gomb Popup menüt jelenít meg, ha a rajzterületen használjuk, feladattól függően más és más parancsok aktivizálást gyorsítja.

#### Funkció billentyűkről

Számtalan billentyűkombináció előre definiált az I-DEAS-ban, melyek felsorolása túl nagy feladat. Most elsősorban az F1 - F12 billenytűkre gondolunk. Ezek szerepe természetesen átdefiniálható (ideas.ini) de alapértelmezésben a következő feladokat gyorsítják

- F1 F5: eltolás, nagyítás, forgatás, kívánt nézet, reset
- F6: az előző 5 funkcióbillentyű szerepét határozza meg a feladatbank kiválasztással
- F7: Zoom All (AU Ctrl-A, ZM ablakkal nagyít)
- F8: Reconsider
- $\bullet$  F9: Deselect All
- F10:
- F11: "Filter"
- F12: Redisplay (Ctrl-R)

Menü: elérése Ctrl-M kombinációval kapcsolható ki/be Kilépés: exit – paranccsal, vagy menüből kiválasztva, vagy Ctrl-e kombinációval.

### Rajzolást megkönnyítő néhány funkció



### **Dynamic Navigator**

#### Select menü elemei

alaphelyzetben a jobb egérgomb rajzterületen történő lenyomásával aktiválhatjuk ezt a popup menüt:

- Visible
- Label Egy-egy konkrét elem kijelölésére szolgál (pl. C curve, E edge, F face, P wireframe points, stb.)
- Filter... egy dialógus ablak segítségével szükíthetjük a kiválaszható objektumok típusát
- Area Options... kijelölési terület jellemzőit állíthatjuk itt be, (Auto Shift)
- Reconsider F8
- Deselect All F9
- Related To

## Húzott-nyomott rúd vizsgálata

Feladat az 2.1. ábrán vázolt szerkezet végeselemes modelljének felépítése. A vizsgált tartónak az ábrán vázolt állandó téglalap keresztmetszete van, anyaga általános acél.

$$E = 2.05 \,\text{GPa}$$
  $\nu = 0.28$ 

A modell felépítésekor húzott-nyomott rúdelem kerüljön alkalmazásra!





Határozzuk meg a támasztó ER-t, illetve a rúderőket, a rúd elmozdulásait és a rúdban ébredő húzó-nyomó feszültséget!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

#### $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master} \ \underline{Modeller}$

Options  $\rightarrow$  Units mm[Newton] Hidden Hardware C(1,2)Lines A(2,1) kontúrok rajzolása - Mentés Ctrl-S  $\underline{\mathbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\mathbf{Boundary}} \ \mathbf{Conditions}$ Delete B(4,1) nem kívánt rajzelemek törlése Dimension A(4,1) méretezés Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása Modify Entity B(2,1) méretek megváltoztatása Specified Force A(2,1) DPF előírása Name Parts B(4,2) szerkezet elnevezése, tárolása - Mentés Ctrl-S X Force: 800 N  $\underline{\mathbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\mathbf{Beam Sections}}$ - Mentés Ctrl-S Solid Rectangle Beam A(1,3) téglalap definiálása  $\underline{\mathbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\mathbf{Model}} \ \underline{\mathbf{Solution}}$ Store Section A(5,2) keresztmetszet tárolás Solution Set A(1,2) megoldások tárolására MENTÉS Ctrl-S Create  $\mathbf{Simulation} \to \mathbf{Meshing}$  $\texttt{Output Selection} \to \texttt{Element Forces}$ Name Parts... B(4,2) alkatrész elnevezés Solve A(2,1) megoldás Create FE Model... B(4,2) VEM modell definiálás Visualizer A(6,2)Anyag definiálása Define Beam Mesh A(1,1) háló generálás Undeformed V(3,1)Arrow V(3,2)Length: 100 mm Family: Rod Select Results V(1,2)Beam Options elmentett téglalap KM Reaction Force, Element Force, Disp, Str.

Shaded Hardware C(1,3)



2.2.ábra. A vizsgált rúdhoz tartozó eredmények



2.3. ábra. A vizsgált rúdhoz tartozó eredmények

## HAJLÍTOTT-NYÍRT TARTÓ

Feladat az 3.1. ábrán vázolt szerkezet végeselemes modelljének felépítése. A vizsgált tartó egy acélcső, 50.8 mm-es külső átmérővel, 10 mm-es falvastagsággal.

$$E = 1.85 \,\text{GPa}$$
  $\nu = 0.25$ 

A modell felépítésekor hajlított-nyírt rúdelem kerüljön alkalmazásra!



3.1. ábra. A vizsgált befogott rúd

Határozzuk meg a támasztó ER-t, illetve a rúderőket, a rúd elmozdulásait és a rúdban ébredő húzó-nyomó feszültséget!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

$\underline{\textbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\textbf{Master Modeller}}$		
$\texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \ \min[\texttt{Newton}]$		
Lines $A(2,1)$ kontúrok rajzolása		
Delete $B(4,1)$ nem kívánt rajzelemek törlése		
Dimension $A(4,1)$ méretezés		
Modify Entity $B(2,1)$ méretek megváltoztatása		
Name Parts $B(4,2)$ szerkezet elnevezése, tárolása		
- Mentés Ctrl-S		
$\underline{\textbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\textbf{Beam Sections}}$		
Pipe/Round Beam $A(1,1)$ cső definiálása		
Store Section $A(5,2)$ keresztmetszet tárolás		
- Mentés Ctrl-S		
${\bf Simulation} \to {\bf Meshing}$		
Name Parts $B(4,2)$ alkatrész elnevezés		
Create FE Model $B(4,2)$ VEM modell definiálás		
Anyag definiálása		
Define Beam Mesh $A(1,1)$ háló generálás		
Length: 100 mm		
Family: Beam		
Beam Options elmentett cső KM		

```
Shaded Hardware C(1,3)
Hidden Hardware C(1,2)
- Mentés Ctrl-S
\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Boundary} \ \mathbf{Conditions}
Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása
    Specified
Force A(2,1) DPF előírása
    Y Force: -10^5/nNodes N
- Mentés Ctrl-S
\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Model \ Solution}
Solution Set A(1,2) megoldások tárolására
    Create
\texttt{Output Selection} \to \texttt{Element Forces}
Solve A(2,1) megoldás
Visualizer A(6,2)
   Undeformed V(3,1)
   \texttt{Arrow}\ V(3,2)
   Select Results V(1,2)
```

Reaction Force, Element Force, Disp, Str.



3.2. ábra. A vizsgált rúdhoz tartozó eredmények



3.3. ábra. A vizsgált rúdhoz tartozó eredmények

## RÁCSOS TARTÓ VIZSGÁLATA I.

Feladat az 4.1. ábrán vázolt szerkezet végeselemes modelljének felépítése. A vizsgált tartó rúdjai 2''-os acélcsövek, 10 mm-es falvastagsággal.



4.1. ábra. A vizsgált rácsos szerkezet

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:  $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master} \ \underline{Modeller}$ Options  $\rightarrow$  Units mm[Newton] Lines A(2,1) kontúrok rajzolása Delete B(4,1) nem kívánt rajzelemek törlése Dimension A(4,1) méretezés Modify Entity B(2,1) méretek megváltoztatása Name Parts B(4,2) szerkezet elnevezése, tárolása - Mentés Ctrl-S Simulation  $\rightarrow$  Beam Sections Pipe/Round Beam A(1,1) cső definiálása Store Section A(5,2) keresztmetszet tárolas - Mentés Ctrl-S  $\mathbf{Simulation} \to \mathbf{Meshing}$ Name Parts... B(4,2) alkatrész elnevezés Create FE Model... B(4,2) VEM modell definiálás Anyag definiálása Define Beam Mesh A(1,1) háló generálás Length: 2000 mm Family: Rod Beam Options elmentett cső KM

 $\begin{array}{lll} \alpha = 30^{\circ} & a = 1000 \ \mathrm{mm} \\ E = 1.80 \ \mathrm{GPa} & \nu = 0.3 & F_0 = 1000 \ \mathrm{N} \\ \mathrm{A} & \mathrm{modell} \ \mathrm{felépítésekor} \ \mathrm{csak} & \mathrm{húzott-nyomott} \\ \mathrm{rúdelem} & \mathrm{kerüljön} \ \mathrm{alkalmazásra!} & \mathrm{Határozzuk} \\ \mathrm{meg} & \mathrm{támasztó} \ \mathrm{erőket}, \ \mathrm{rúderőket}, \ \mathrm{illetve} \ \mathrm{a} \\ \mathrm{rudak} \ \mathrm{elmozdulásait} \ \mathrm{és} \ \mathrm{a} \ \mathrm{bennük} \ \mathrm{ébredő} \ \mathrm{húzón} \\ \mathrm{nyomó} \ \mathrm{feszültséget!} \end{array}$ 

Shaded Hardware C(1,3)Hidden Hardware C(1,2)- Mentés Ctrl-S  $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Boundary} \ \mathbf{Conditions}$ Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása Specified Force A(2,1) DPF előírása X Force:  $F_0 \cdot \cos(\alpha)$  N Y Force:  $F_0 \cdot \sin(\alpha)$  N - Mentés Ctrl-S  $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Model} \ \mathbf{Solution}$ Solution Set A(1,2) megoldások tárolására Create  $\texttt{Output Selection} \rightarrow \texttt{Element Forces}$ Solve A(2,1) megoldás Visualizer A(6,2)Undeformed V(3,1)Arrow V(3,2)Select Results V(1,2)Reaction Force, Element Force, Disp, Str.



4.2.ábra. A vizsgált szerkezethez tartozó eredmények



4.3.ábra. A vizsgált rúdhoz tartozó eredmények

## RÁCSOS TARTÓ VIZSGÁLATA II.

Feladat az 5.1. ábrán vázolt szerkezet végeselemes modelljének felépítése. A vizsgált tartó vízszintes rúdjai  $4 \times 6$  mm keresztmetszetű acélrudak, míg a többi rúd 3 mm átmérőjű acélhuzal. (A modell felépítésekor csak húzott-nyomott rúdelem kerüljön alkalmazásra!)



5.1. ábra. A vizsgált rácsos szerkezet

Határozzuk meg a támasztó erőket, rúderőket, illetve a rudak elmozdulásait és a bennük ébredő húzó-nyomó feszültséget!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

 $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master \ Modeller}$ 

Options  $\rightarrow$  Units mm[Newton] Polylines A(2,1) kontúrok rajzolása Delete B(4,1) nem kívánt rajzelemek törlése Dimension A(4, 1) méretezés Modify Entity B(2,1) méretek megváltoztatása Divide At A(4,2) a vízszintes rudak elvágása Name Parts B(4,2) szerkezet elnevezése, tárolása Mentés Ctrl-S  $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Beam} \ \underline{Sections}$ Solid Rectangle A(1,3) 4 × 6-os téglalap Store Section A(5,2) keresztmetszet tárolas Circular Beam A(1,3) 3 mm átmérőjű rúd Store Section A(5,2) keresztmetszet tárolás - Mentés Ctrl-S  $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Meshing}$ Create FE Model... B(4, 2) VEM modell definiálás Anyag definiálásra utalni Define Beam Mesh A(1,1) háló generálás 1. Vízszintes rudak Length: 10 mm Family: Rod Beam Options elmentett négyszög KM

2. Többi rúd Length: 10 mm Family: Rod Beam Options elmentett kör KM - Mentés Ctrl-S Shaded Hardware C(1,3)Hidden Hardware C(1,2) $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Boundary} \ \mathbf{Conditions}$ Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása Specified, stb. Force A(2,1) DPF előírása Y Force: -120 N, -80 N - Mentés Ctrl-S  $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Model \ Solution}$ Solution Set A(1,2) megoldások tárolására Create  $\texttt{Output Selection} \rightarrow \texttt{Element Forces}$ Solve A(2,1) megoldás Visualizer A(6,2)Arrow V(3,2)Undeformed V(3,1)Select Results V(1,2)Reaction Force Element Force Displacement



5.2. ábra. A vizsgált rácsos szerkezethez tartozó eredmények

## I-DEAS használata síkbeli tartószerkezetekre I.

### 6.1. I-DEAS használata síkbeli tartószerkezetekre

Adott a következő "C" -állvány feladat:



6.1. ábra. "C" állvány

Az állvány anyaga általános acél.

 $b = 0.05 \, m$   $p = 400 \cdot 10^6 \, Pa$   $F = 1 \cdot 10^3 \, N$ 

Határozzuk meg a fenti ábrán jelzett peremfeltételek mellett a "C" állvány veszélyes helyét (helyeit), továbbá azon helyeken a maximális feszültségek értékét!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

#### $\underline{\mathbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\mathbf{Master}} \ \underline{\mathbf{Modeller}}$

 $\begin{array}{l} \texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \min[\texttt{Newton}] \\ \texttt{Polylines} \ A(2,1) \ \texttt{kontúrok} \ \texttt{rajzolása} \\ \texttt{Delete} \ B(4,1) \ \texttt{nem} \ \texttt{kívánt} \ \texttt{rajzelemek}, \ \texttt{méretek} \ \texttt{törlése} \\ \texttt{Dimension} \ A(4,1) \ \texttt{méretezés} \\ \texttt{Modify Entity} \ B(2,1) \ \texttt{méretek} \ \texttt{megváltoztatása} \ (\texttt{All}) \\ - \ \texttt{MENTÉS} \ \texttt{Ctrl-S} \\ \texttt{Surface by Boundary} \ A(5,1) \ \texttt{felület} \ \texttt{definiálás} \\ \texttt{Sketch in Place} \ A(1,1) \ \texttt{rajzfelület} \ \texttt{kiválasztás} \\ \texttt{Polylines} \ A(2,1) \ \texttt{Points} \ A(2,1) \ \texttt{a} \ \texttt{kör} \ \texttt{közép} \ \texttt{kijelölése} \\ \texttt{Circle Center} \ \texttt{Edge} \ A(3,1) \ \texttt{kör} \ \texttt{rajzolás} \\ \texttt{Trim} \ \texttt{at Curve} \ A(4,3) \ \texttt{kivágások} \ \texttt{a} \ \texttt{felületről} \\ \texttt{Name Parts} \ \ldots \ B(4,2) \ \texttt{alkatrész} \ \texttt{elnevezés} \\ - \ \texttt{MENTÉS} \ \texttt{Ctrl-S} \end{array}$ 

#### Simulation $\rightarrow$ Meshing

Create FE Model... B(4, 2) VEM modell definiálás Physical Property A(5, 2) vastagság megadás Materials B(5, 1) anyagjellemzők beállítása Define Shell Mesh A(1, 1) háló generálás – MENTÉS Ctrl-S Simulation  $\rightarrow$  Boundary Conditions Displacement Restraint A(4, 2) KPF előírása Force A(2, 1) DPF előírása Force from Point A(2, 1) körön megoszló terheléshez Simulation  $\rightarrow$  Model Solution Solution Set A(1, 2) megoldások tárolására Solve A(2, 1) megoldás

Visualizer A(6,2)





6.2. ábra. A CALLV-hoz tartozó programképek



6.3. ábra. A CALLV-hoz tartozó programképek

# I-DEAS használata síkbeli tartószerkezetekre II.

Adott a következő fogasszerű síkfeladat.



Az alkatrész anyaga általános acél.

b = 2 mm  $F_1 = 100 N$   $F_2 = 500 N$ 

Határozzuk meg a fenti ábrán jelzett peremfeltételek mellett a fogas veszélyes helyét (helyeit), továbbá azon helyeken a maximális feszültségek értékét!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

### $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master} \ \underline{Modeller}$

 $\begin{array}{l} \texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \min[\texttt{Newton}] \\ \texttt{Workplane Appearance } B(2,3) \texttt{Grid, Snap} \\ \texttt{Lines } A(2,1) \ \texttt{kontúrok rajzolása} \\ \texttt{Dimension } A(4,1) \ \texttt{méretezés} \\ \texttt{Modify Entity } B(2,1) \ \texttt{méretek megváltoztatása} \\ - \ \texttt{MENTÉS Ctrl-S} \\ \texttt{Circle Center Edge } A(3,1) \ \texttt{kör rajzolás} \\ \texttt{Lines } A(2,1) \ \texttt{Points } A(2,1) \ \texttt{a kör közép} \\ \texttt{Surface by Boundary } A(5,1) \ \texttt{felület definiálás} \\ \texttt{Trim / Extend } A(4,2) \ \texttt{rajzelemek módosítása} \\ \texttt{Name Parts...} \ B(4,2) \ \texttt{alkatrész elnevezés} \end{array}$ 

- Mentés Ctrl-S

 $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Meshing}$ 

Create FE Model... B(4, 2) VEM modell definiálás Physical Property A(5, 2) lemezvastagság megadás Materials B(5, 1) anyagjellemzők beállítása Define Shell Mesh A(1, 1) háló generálás

- Mentés Ctrl-S

 $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Boundary} \ \mathbf{Conditions}$ 

Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása Force A(2,1) DPF előírása

Force from Point A(2,1) körön megoszló terheléshez Simulation  $\rightarrow$  Model Solution

Solution Set A(1,2) megoldások tárolására Solve A(2,1) megoldás

Visualizer A(6,2)

# I-DEAS HASZNÁLATA TÉRBELI TARTÓSZERKEZETRE I.

Adott a következő "C" -állvány feladat:



8.1. ábra. "C" állvány

Az állvány anyaga bronz, a következő anyagjellemzőkkel:

Modulus of Elasticity:  $E = 110 \, GPa$  Poissons ratio:  $\nu = 0.37$  Mass Density:  $\rho = 8700 \, \frac{kg}{m^3}$ 

A "C" állvány az alsó furatok segítségével van rögzítve. A felfelé mutató terhelés pedig a felső furatban működik, melynek nagysága

$$F = 2 kN$$

Határozzuk meg a fenti ábrán jelzett peremfeltételek mellett a "C" állvány veszélyes helyét (helyeit), továbbá azon helyeken a maximális feszültségek értékét!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

#### $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master \ Modeller}$

 $\begin{array}{l} \texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \min[\texttt{Newton}] \\ \texttt{Polylines} \ A(2,1) \ \texttt{kontúrok} \ \texttt{rajzolása} \\ \texttt{Delete} \ B(4,1) \ \texttt{nem} \ \texttt{kívánt} \ \texttt{rajzelemek} \ \texttt{törlése} \\ \texttt{Dimension} \ A(4,1) \ \texttt{méretezés} \\ \texttt{Modify Entity} \ B(2,1) \ \texttt{méretek} \ \texttt{megváltoztatása} \\ - \ \texttt{MENTÉS Ctrl-S} \\ \texttt{Extrude} \ A(5,1) \ \texttt{térbeli} \ \texttt{obj.} \ \texttt{definiálása} \\ \texttt{Sketch} \ \texttt{in} \ \texttt{Place} \ A(1,1) \ \texttt{rajzfelület} \ \texttt{kiválasztás} \\ \texttt{Polylines} \ A(2,1) \ \texttt{vonal} \ \texttt{rajzolása} \\ \texttt{Circle Center} \ \texttt{Edge} \ A(3,1) \ \texttt{kör} \ (\texttt{Options}) \\ \texttt{Extrude} \ A(4,3) \ \texttt{kivágások} \ \texttt{a} \ \texttt{testből} \ (\texttt{Cut}) \\ \texttt{Name Parts} \ B(4,2) \ \texttt{alkatrész elnevezés} \\ - \ \texttt{MENTÉS Ctrl-S} \end{array}$ 

#### $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Meshing}$

Create FE Model... B(4,2) VEM modell definiálás Materials B(5,1) anyagjellemzők beállítása Solid Mesh A(1,1) háló generálás – MENTÉS Ctrl-S

#### $\mathbf{Simulation} \rightarrow \mathbf{Boundary} \ \mathbf{Conditions}$

Displacement Restraint A(4,2) KPF előírása Force A(2,1) DPF előírása – MENTÉS Ctrl-S <u>Simulation  $\rightarrow$  Model Solution</u> Solution Set A(1,2) megoldások tárolására Solve A(2,1) megoldás

New Visualizer A(6,2)

# I-DEAS HASZNÁLATA TÉRBELI TARTÓSZERKEZETRE II.

Adott a következő térbeli feladat:



9.1. ábra. Fogas

A fogas anyaga réz, a következő anyagjellemzőkkel:

Modulus of Elasticity:  $E = 115 \, GPa$  Poissons ratio:  $\nu = 0.36$  Mass Density:  $\rho = 8900 \, \frac{kg}{m^3}$ 

A fogas az oldalán van rögzítve, a jelzett módon. A lefelé mutató terhelés pedig a felső ágon, illetve az íves alsó részen működik, melynek nagysága

$$p_1 = 2 M P a \qquad p_2 = 4 M P a$$

Határozzuk meg a fenti ábrán jelzett peremfeltételek mellett a fogas veszélyes helyét (helyeit), továbbá azon helyeken a maximális feszültségek értékét!

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

### $\underline{Simulation} \rightarrow \underline{Master \ Modeller}$

 ${\bf Simulation} \to {\bf Meshing}$ 

 $\begin{array}{l} \texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \ \texttt{mm}[\texttt{Newton}] \\ \texttt{Polylines} \ A(2,1) \ \texttt{kontúrok} \ \texttt{rajzolása} \\ \texttt{Delete} \ B(4,1) \ \texttt{nem} \ \texttt{kívánt} \ \texttt{rajzelemek} \ \texttt{törlése} \\ \texttt{Dimension} \ A(4,1) \ \texttt{méretezés} \\ \texttt{Modify Entity} \ B(2,1) \ \texttt{méretek} \ \texttt{megváltoztatása} \\ \texttt{Circle Center Edge} \ A(3,1) \ \texttt{kör} \ (\texttt{Options}) \\ \texttt{Lines} \ A(2,1) \ \texttt{Points} \ A(2,1) \ \texttt{a} \ \texttt{kör közép} \\ \texttt{Trim} \ / \ \texttt{Extend} \ A(4,2) \ \texttt{rajzelemek} \ \texttt{módosítása} \\ \texttt{Extrude} \ A(5,1) \ \texttt{térbeli} \ \texttt{obj.} \ \texttt{definiálása} \\ \texttt{Name Parts} \ ... \ B(4,2) \ \texttt{alkatrész} \ \texttt{elnevezés} \\ - \ \texttt{Mentés Ctrl-S} \end{array}$ 

Create FE Model... B(4, 2) VEM modell definiálásMaterials B(5, 1) anyagjellemzők beállításaSolid Mesh A(1, 1) háló generálás- MENTÉS Ctrl-SSimulation  $\rightarrow$  Boundary ConditionsForce A(2, 1) DPF előírásaDisplacement Restraint A(4, 2) KPF előírása- MENTÉS Ctrl-SSimulation  $\rightarrow$  Model SolutionSolution Set A(1, 2) megoldások tárolásáraSolve A(2, 1) megoldásNew Visualizer A(6, 2)

# Sajátfrekvenciák meghatározása

### I-DEAS használata sajátfrekvenicák meghatározására

\_\_\_\_\_

Határozzuk meg a rézből készült kürt 15 legkisebb sajátfrekvenciáját.



\_ \_ \_ \_ \_ \_

10.1. ábra. Kürt vázlata

A fenti ábrán vázolt kürt csak egy jelleghelyes ábra, a konkrét méretezését a mellőzzük. Anyaga réz, a következő anyagjellemzőkkel:

Modulus of Elasticity:  $E = 115 \, GPa$  Poissons ratio:  $\nu = 0.36$  Mass Density:  $\rho = 8900 \, \frac{kg}{m^3}$ 

A feladat végrehajtásához használandó főbb funkciók, parancsok:

$\underline{\textbf{Simulation}} \rightarrow \underline{\textbf{Master Modeller}}$	Define Shell Mesh $A(1,1)$ háló generálás
$\texttt{Options} \rightarrow \texttt{Units} \ \mathrm{mm}[\mathrm{Newton}]$	- Mentés Ctrl-S
Lines $A(2,1)$ tengely rajzolása	${\bf Simulation} \rightarrow {\bf Boundary} \ {\bf Conditions}$
Splines $A(3,2)$ a kürt oldal rajzolásához	Displacement Restraint $A(4,2)$ KPF előírása
Dimension $A(4,1)$ méretezés	Boundary Conditions $A(4,2)$
Modify Entity $B(2,1)$ méretek megváltoztatása	Normal Mode Dynamics - Lanczos $A(6,1)$
Revolve $A(5,1)$ kontúr forgatás	${\bf Simulation} \rightarrow {\bf Model \ Solution}$
Name Parts $B(4,2)$ alkatrész elnevezés	Solution Set $A(1,2)$ mennyi sajátfrekvenciát számoljon?
- Mentés Ctrl-S	Solve $A(2,1)$ megoldás
${\bf Simulation} \to {\bf Meshing}$	New Visualizer $A(6,2)$
Create FE Model $B(4, 2)$ VEM modell definiálás	
Materials $B(5,1)$ anyagjellemzők beállítása	